

PANDREA, PETRE

Avocat, scriitor

N. 26 iun. 1904, Balș, jud. Olt - m. 8 iul. 1968, București.

Numele de stare civilă: Petre Ioan Marcu.

A urmat școala primară la Balș (1911-1915), Liceul Militar *Nicolae Filipescu* de la Mânăstirea Dealu, Târgoviște (1915-1922). Se transferă la Liceul *Carol I* din Craiova, unde urmează clasa a VIII-a și susține bacalaureatul pe care-l obține cu *Magna cum laudae* (1922-1923). Studii de drept la Universitatea din București (1923-1926); studii de doctorat și specializare juridico-filozofică la Berlin, Heidelberg, München, Paris, Roma; licențiat și dr. în drept cu teza *Filosofia politico-judiciară a lui Simion Bărnuțiu*.

Secretariat de avocat la prof. Anibal Teodorescu (1923-1926).

A pledat în limba germană (1938) la Curtea de Apel din Viena. A fost avocat consultant la Barcelona, Atena, Vidin, Vrața, Rotterdam, Philadelphia, New-York, București, Craiova și alte orașe din țară (1923-1958).

A fost bursier al statului român (specializare în enciclopedia dreptului) la Berlin și atașat de presă al Legației Române de la Berlin.

Devine membru al Partidului Comunist German (1930), scrie la revista bilunară *Die Linke Kurve*, îl cunoaște pe Lucrețiu Pătrășcanu, cu a cărei soră, Eliza, se va căsători (1933).

Debutează în revista *Gândirea* (1923), cu articolul *Literatura care ne lipsește*. Coautor al faimosului *Manifest al Crinului alb*.

Trece brusc la gândirea marxistă, așa cum trecuse prin venerarea lui Iuliu Maniu și cum avea să coabiteze în cercul lui Mihai Antonescu, semnând, în 1934, prima lucrare din lume împotriva lui Hitler (*Germania hitleristă*), pentru care va fi pus pe lista neagră a Gestapoului. A fost avocat apărător la Curțile Marțiale.

A fost jurnalist la Trustul democratic *Adevărul* (1933-1937); deputat în opoziție la alegerile din dec. 1937; A fost de cinci ori arestat pentru pledoarii cu România socialistă; A refuzat demnități și

orice carieră tihnită; catedră universitară, ambasador, membru al Academiei (de două ori).

Pledează ca avocat al PCR (1938-1944), salvând de la moarte și de la lungi termene de detenție peste o mie de comuniști (se afla în relații strânse cu Ion Gh. Maurer și echipa). Oferă ajutoare bănești deținuților antifasciști de la Văcărești și contribuie la finanțarea Frontului Popular și a insurecției din august 1944.

Arestat, reținut, nejudecat (14 apr. 1948-19 nov. 1952). Arestat, judecat, condamnat la 15 ani închisoare (1958). Eliberat (amnistiat politic) în 1964, traumatizat de anchetele în cazul Pătrășcanu, de anii de ocnă de la Aiud și Ocnele Mari. Reabilitat post-mortem (1968).

Colaborări la: *Flacăra*, *Gândirea*, *Năzuința*, *Viața Românească*, *Pandectele Române*, *Societatea de Măine*, *Utopia*, *Meridian*, *Timocul* ș.a.

A editat revistele *Viitorul social*, *Stânga* și *Cuvântul liber*.

Opera: **Die Verwaltungsreform in Rumanien** (Breslau, 1931); **Psihanaliza judiciară** (1934); **Germania hitleristă** (1934); **Filosofia politico-juridică a lui Simion Bărnuțiu** (1935); **Procedura penală** (1938); **Legea devizelor** (1939); **Doctrina modernă a pedepsei** (1941); **Aur și sabotaj** (1943); **Chestia socială în România** (1946); **Portrete și controverse**; (I, 1945; II, 1946); **Criminologia didactică** (1945); **Pomul vieții, Jurnal intim, 1944** (1947); **Brâncuși amintiri și exegeze** (1967); **Eseuri (Portrete și controverse. Germania hitleristă, Pomul vieții)**, antologie de Gh. Stroia, prefață de G. Ivașcu (1971); **Atitudini și controverse**, ediție îngrijită de Gh. Epure (1982); **Memoriile mandarinului valah** (2000); **Reeducarea de la Aiud** (2000); **Brâncuși. Amintiri și exegeze** (2000).

Traduceri: Aurel C. Popovici, *Die Vereinigten Staaten (Stat și Națiune*, din lb. germană) (1938); D. Cantemir, *Descrierea Moldovei*, din lb. latină și germană (1956, alte ediții - 1967, 1973).